

Kövér László

a Fidesz országgyűlési képviselője

Harminchárom évével a Fidesz idősebb generációjának képviselője a pápai születésű Kövér László. „Családunkban a történelmi »győztesek« és vesztesek egyaránt megtalálhatók. Apai ágon munkásszárma- zás; ottani nagyapám asztalosmester volt, a harmincas évektől a szociáldemokrata pártban, később az MSZMP-ben politizált. Apám nyugdíjas lakatos. A másikon más milió: keresztény középosztály, mondhat- nánk. Anyai nagyapám vállalkozó volt, ta- xis...” – mutatja be őseit. Tizenévesen „fel- vetődött, hogy esetleg Pannonhalmán ta- nuljak tovább...” – emlékezik egy be nem teljesült lehetőségre. Aztán a jog mellett dönt: „Ezzel sikerült elhalasztanom a végső döntést, utána még bármi lehet az emberből...”. 1979-ben ülhet be a buda- pesti jogi kar padjaiba. 1983-ban a Bibó kollégium egyik alapítója, de a Századvég társadalomelméleti folyóirat szerkesz- tőségében is dolgozik. Diploma után, ahe- lyett, hogy „normális” jogási karriert in- dítana, tudományos segédmunkatár- snak áll a Társadalomtudományi Intézet ifjú- ságkutató csoportjába. Aztán egy évig a jo- gász szakkollégium nevelőtanáraként fol- ytatja „halasztó döntéseinek” sorát, majd újabb kutatócsoport következik: az MTA-Soros Alapítvány által támogatott – kelet-közép-európai társadalmi mozgal- makkal foglalkozó tudományos műhelye. Az 1988 tavaszán megalakult Fidesz ala- pító tagja. Az 1990-es választásokon a Fi- desz és az SZDSZ közös jelöltjeként, mint Pápa és környéke képviselője jut be a pa- rlamentbe. A Fidesz-frakció tagjaként 1990 decembere óta a nemzetbiztonsági bizott- ság elnöke, a mentelmi bizottságnak is tagja. Pártjában az országos választmány tagja.

A Fidesz-politikus tinédzserkori hobbi- jaiból egyedül a foci maradt meg, „pente- kenként a Beac kispályáján jön össze az egykori jogi kari bajnokságból kinőtt csap- at, Orbánnal, Áderrel járok le”. Felesége történelem-néprajz szakot végzett, jelen- leg két fiú gyermekükkel otthon van. A család korábban Csepelen lakott, de nem- régen költözött egy szigetszentmiklósi csa- ládi házba.

– Egy politikusnál fontos az imágó, a jellegzetes külső. Az önről kialakult kép például szinte összenőtt magyaros bajuszával. Ugyanakkor a Fideszben sokan változtattak: Orbán Viktor nyakkendőt kötött, Deutsch Tamás is „konzolidálódott”. Lehet, hogy egy nap ön is szépen stuccolt bajusszal vagy anélkül jelenik meg?

– Eszemben sincs. Nemrég kezembe került egy tizennyolc éves koromban készült képem – még bajusz nélkül. Szörnyen festek rajta.

– Fiait ősi nevekre, Botondra és Vajkra kereszteltette. Ennyire vonzódik a gyökerekhez?

– Félve erősíteném meg, ugyanis nincs semmi közöm ahhoz, amit ma az MDF képvisel. A velük való szellemi rokonságnak még a látszatát is el szeretném kerülni. Egy mondatban: fontosak a gyökerek, de nem szívösen gyártok mítoszokat...

– Miért, ön nem félti az országot a sokat emlegetett kozmopolitizmustól?

– Egy nemzet kultúrájának szétportadása reális veszély. Itt van például a korábban jó magyar filmek visszaszorulása – de ez elsősorban finanszírozási kérdés. Ugyanakkor szeretném hangsúlyozni, hogy a ma- gyar kultúra nem azonosítható kizárólag az MDF „népi” kultúrájával, mert a gyakran kozmopolitizmus- sal megbélyegzett érték is magyar szellemi érték. Az említett veszélyből azonban senkinek sem szabadna po- litikai tőkét kovácsolni. Senki sem kiálthatja ki magát a magyar nemzet megmentőjének vagy vátesznek...

– Furcsa karrier az öné: elvégezte sokak álmát, a jogi egyetemet, aztán mégsem maradt a pályán. Mi irányította másfelé?

– Taszított az egyetemen eluralkodott felfogás, hogy az akkor éppen aktuális jogrendszer a létezők leg- jobbika. Taszított jog és hatalom érezhető összefonódása is.

– Jogalkotó honatyaként viszont éppen két éve ül a parlamentben. Mennyire változott az ön által elviselhetetlen korábbi állapot? Szégyelli, vagy büszke, hogy tagja a testületnek?

– Soha egyetlen pillanatil sem szégyelltem, hogy képviselő vagyok. Kutyául azért persze éreztem ma- gam. A képviselők – minden esendőségük ellenére – szerintem nem vizsgáltak rosszul. A polgárok gyakran negatív értékítélete szerintem igazságtalan.

– Nem lehet, hogy mivel ön is részese e rendszernek, talán valamivel megbocsátóbb?

– Olyan dolgokat kérnek rajtunk számon, amely nem a parlament kompetenciája. Természetesen a képviselőknek is megvan a maguk felelőssége, de ugyanúgy megvan a kormányé is. Hiába igyekszik azt néhány miniszter foggal-körömmel áthárítani a parlamentre. Amit például Kupa úr a fejünkhöz vág, mondván: nem kellett volna annyi időt fordítani a kárpótlásra. Mintha nem tudná, hogy a kor- mány határozza meg a parlament működését...

– Ön és pártja azért nem panaszkodhatnak, hiszen a népszerűségi listák élén foglalnak he- lyet. Igaz, ugyanakkor feltűnő, hogy az időközi választásokon nem jeleskednek... Milyen érzés önnek egy-egy kudarc?

– Én egyiket sem értékelem túl: sem a sikerhíreket, sem a kudarcot.

– Tehát mondjuk az ön számára nincs személyes tanulsága például Kisbérnek?

– Kisbéren Keleti György nagy fölénnyel győzött, de másutt mi nyertünk. Például a legutóbbi önkormányzati választáson, Pápán...

– Gondoljuk, ez a politikus kötelező nyugalma. Ezt is meg kell tanulni, mint a titoktartást. A Fideszt sokáig a szókimondó tabudöntőgetés jellemezte. Önt, mint a nemzetbiztonsági bizottság elnökét viszont szabályok kötik. Nem riasztja, hogy most földi halandó számára soha nem hozzáférhető titkokba van bepillantása?

– E bizottságot körüllegli egyszajta misztikum. Az egészen botrányszaga van... Pedig a bizottság mű- ködése sokkal szürkébb. Az is igaz, hogy működése sincs jogilag szabályozva. Így aztán, mennél mélyebbre akarunk lehatolni, annál inkább kell átvállalnunk a kormányzati felelősséget. A másik véglet, hogy könnyen válhatunk amolyan „sőhivatallá”. Egyedül a nemzetbiztonsági törvény hozhat megoldást.

– Kétségtelen, e pozícióban – hagyományosan legalábbis – ilyen személytelenül szoktak válaszolgatni. Dehát van itt szubjektív elem is. Például Végvári őrnagyot, aki az ön pártjának is segített, „eldobták, mint a kifacsart citromot”. Nem érez lelkiismeretfurdalást?

– Személyesen nem ismerjük egymást. Soha nem fordult hozzám. Nem érzek semmilyen felelősséget. Ezt a kérdést talán másutt kellene feltenniük...

– Jó, vissza a politikához. Amikor kinevezték Füzessy urat a titkosszolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszterré, ön tartózkodott a szavazásnál. Miért?

– A kérdés a miniszterelnök egyszemélyi felelőssége. Eleve alkalmatlanságra utaló jel pedig nem me- rült fel. Ezért döntöttem így.

– Ha már a miniszterelnököt említi: milyen viszonyban vannak?

– Már az ellenzéki kerekasztalnál találkoztunk. Úgy érzem, az egymásról kialakított megítélésünk kor- rekt. Igaz, manapság az üdvözlésnél többre nem jut idő.

– Erre is, másra is csipősebb válaszokat vártunk, Antall úrról is, politikus kollégáiról is...

– Azt hiszem kiderült, hogy jobb a véleményem a parlamentről, mint a közvéleménynek.

– És mit tippel: lesz benne új párt? A Pozsgay-féle például?

– Szerintem nincs realitása. Az egy kétszemélyes párt. Az illetők politikai képességeiről sincs jó véleményem.

– És ha a választóknak más lenne a véleménye? Vagy horribile dictu ön maholnap befe- jezné politikai pályafutását, mihez kezdene? Vagy most már örök politikázásra van ítélve? – Mindig mosolyogtam azokon, akik hangsúlyozták, hogy csak átmenetileg „mártóznak meg” a politikában. Hogy csak egy ideig viszik a nemzet keresztjét. Én úgy érzem, ha már belekerültem, alig van lehetőségem, hogy önként kimásszak belőle. Nagy a szívóhatása. Legrosszabb esetben azért ott a jogi pálya. Sőt az üzleti szférát sem vetném meg.

LINDNER ANDRÁS–HORVÁTH ZOLTÁN